

Nr 337.

Av herrar **Mannerskantz** och **Andrén**, om åtgärder i syfte att förbättra beståndet av lax i svenska fiskevatten.

I motioner I: 232 och II: 373 till 1948 års riksdag hemställdes att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla att lantbruksstyrelsen finge i uppdrag att företaga en inventering av landets rinnande vattendrag såsom en första åtgärd i avsikt att skapa ökade möjligheter för produktiv fiskodling samt att därefter upplägga brukningsplaner för alla odlingsdugliga vattendrag.

Jordbruksutskottet, som inhämtat yttranden över motionen från lantbruksstyrelsen, domänstyrelsen och den på initiativ av chefen för vattenfallsstyrelsen tillsatta vandringsfiskutredningen, erinrade om att viss försöksverksamhet i Kävlingeåns vattensystem liksom även vandringsfiskutredningens undersökningar icke ännu hade lett till resultat, samt förklarade sig förutsätta att fiskeristyrelsen skulle ha sin uppmärksamhet riktad på spörsmålet och att styrelsen skulle vidtaga erforderliga åtgärder för att främja laxodlingen eller laxens naturliga fortplantning inom landets vattendrag.

Den av vederbörande motionärer sålunda väckta frågan berör endast en del av den för landet synnerligen viktiga laxfiskefrågan. Laxfisket har under senare år blivit aktuellt i flera olika sammanhang. Beträffande både fisket i vattendragen och havsfisket gäller frågan ytterst att en tillfredsställande tillgång på lax blir ordnad på längre sikt. I det följande skola några av de aktuella frågorna utöver de av motionärerna belysta i korthet beröras.

Minimimått på lax.

Särskilt vid havsfisket efter lax i Östersjön har påtalats hurusom smålax i icke obetydlig omfattning fångats. Sådant fiske efter smålax innebär icke oväsentliga faror för laxbeståndet för framtiden. Av denna anledning har ifrågasatts att föreskriva vissa minimimått å lax, som finge ilandföras. Man synes i och för sig ha avsett att ett mått av mellan 40 och 55 cm skulle vara lämpligt såsom minimimått. Det har emellertid i samband därmed påpekats, att det vid krokfiske icke är möjligt att upprätthålla bestämmelser om minimimått, när laxen är så ömtålig, att den icke anses kunna överleva, sedan den en gång fångats på krok. Detta förhållande synes dock icke behöva förhindra, att på annat sätt än medelst krokredskap fångad lax skall innehålla visst minimimått för att tillåtas bli ilandförd.

Internationella överenskommelser.

Havs fisket efter lax i Östersjön bedrivs av ett flertal länder. Det ligger i sakens natur, att om t. ex. beträffande frågan om minimimått å fångad och ilandförd lax bestämmelser införas i Sverige, dessa komma att förlora betydligt i värde, därest icke laxfångsten är på ungefär likartat sätt reglerad inom alla andra berörda länder. Samma ekonomiska skäl som tala för att i Sverige införa bestämmelser om minimimått å lax kunna förutsättas gälla även för laxfisket inom ifrågavarande länder. Ett införande och upprätthållande av likartade regler på detta område synes därför icke vara omöjligt att ordna efter överenskommelser mellan de berörda länderna.

Skydd av lekplatser.

En fråga av speciell betydelse — som i någon mån berördes i samband med behandlingen av de inledningsvis omnämnda motionerna — gäller skydd av laxens lekplatser. Sådant skydd synes vara erforderligt för att trygga laxens naturliga fortplantning i våra vattendrag. Emellanåt torde sådant skydd av lekplatserna vara anordnat av fiskerättsägarna själva. Med hänsyn till den stora betydelse som ett givande laxfiske kan ha för landet synes det dock vara väl motiverat att det allmänna i någon form gör en insats för denna frågas lösning.

Allmänna frågor.

Vid behandlingen inom riksdagen av de inledningsvis omnämnda motionerna framkom, att det finge antagas bli relativt kostsamt att igångsätta en så omfattande undersökning som angivits i motionerna. Därest en undersökning igångsattes rörande möjligheterna att på längre sikt förbättra laxfisket, synes det väl heller icke nödvändigt att densamma skall behöva omfatta en inventering av alla de vattendrag, som kunna ifrågakomma för laxfiske. De erfarenheter, som numera vunnits vid försöken i Kävlingeåns vattensystem och genom den s. k. vandringsfiskutredningens undersökningar, kunna möjligen ge en anvisning om vilka vattendrag, som först skulle kunna komma i fråga för inventering av förutsättningarna att förbättra laxfisket.

I samband därmed synas för sådana vattendrag, där detta kan befinnas lämpligt, bruksplaner beträffande laxfisket böra upprättas och, efter samråd med fiskerättsägarna, genomföras.

De utredningar i syfte att på längre sikt förbättra beståndet av lax i svenska fiskevatten, som i det föregående nämnts, synas lämpligen böra anförtros fiskeristyrelsen.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen ville besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa om att fiskeristyrelsen erhåller i uppdrag att företaga

utredning och avgiva förslag rörande åtgärder i syfte att på längre sikt förbättra beståndet av lax i svenska fiskevatten.

Stockholm den 26 januari 1950.

Axel Mannerskantz.

Georg Andrén.
